

**SVENSKA
SKIDFÖRBUNDET®**
SWEDISH SKI ASSOCIATION

Falun 201112

Utbildningsdepartementet
Jakobsgatan 26
111 52 Stockholm

BETÄNKANDE U2020/04134/GV DNR 2009/00

Idrottsutbildningar i gymnasie- och gymnasiesärskolan

Sammanfattning

Svenska Skidförbundet (SSF) välkomnar en översyn av befintligt RIG/NIU-system.

Vi lämnar synpunkter i den ordning som finns i remissförslagets inledande sammanfattning.

SSF har ett stort behov av godkända och utmanande anläggningar för att kunna bedriva idrott på internationellt hög nivå. Dessa är få i landet och måste hålla hög klass för att kunna leverera framtida medaljörer. Vi är i behov av snö vilket innebär vissa begränsningar i placering av utbildningarna.

SSF önskar att RF gör en differentiering i statsbidraget mellan idrotterna med tanke på att det är helt olika behov och ekonomiska förutsättningar beroende på vilken idrott du utövar. SSFs idrott är en högkostnadsidrott.

Övergripande kommentar:

Sårbarhet gällande anläggningsfrågan och snötillgång.

1. En enda form av idrottsgymnasier

SSF tillstyrker förslaget med ett samlat system förutsatt att en lokal möjlighet finns för de som inte ryms i systemet eller väljer att bo kvar hemma. Våra idrotter kräver mycket tid för att kunna genomföra ett träningspass, till exempel resor till och från anläggningen samt förberedelser i samband med träning i slalombackar och skidspår. Vi anser att 200 poäng inte räcker för att få till den träningsmängd som krävs för att idrottaren ska kunna satsa fullt ut på sin idrott och nå framgång. Vi ser gärna dessa kurser som egna kurser, inte en variant av Idrott och hälsa. Därför föreslår SSF att antal poäng för lokal möjlighet bör vara 400 poäng.

För SSFs del är en avgörande faktor anläggningarna, se ovan. Våra elever behöver vara samlade där det finns tillgång till anläggningar av så god kvalitet att det går att nå internationell elit. Det måste finnas spår och backar på gymnasieorten av hög klass om vi ska kunna konkurrera om framtida mästerskapsmedaljer. Historien visar att verksamheten vid våra skid- och snowboardgymnasier är mycket bra och vi vill betona vad hela RIG/NIU-systemet betytt för alla OS- och VM-medaljer vi tagit hem till Sverige. Vi tror det beror på att eleverna kommit till en miljö som är anpassad på alla sätt för att kunna nå sådana resultat. Dessa miljöer finns på väldigt få platser i Sverige. En oro vi har är osäkerheten kring antal platser, då vi har en utmaning med tidig specialisering på grund av ovan nämnda utmaningar, anläggning och snö.

2. Det ska finnas nationella krav för att få vara en gymnasieutbildning med specialidrott

Svenska Skidförbundet tillstyrker förslaget.

3. Bestämmelserna om var ansökan ska lämnas ska förbli oförändrade

Svenska Skidförbundet tillstyrker förslaget.

4. Skolverket beslutar om utbildningen efter förslag från RF och yttrande från ett SF.

Svenska Skidförbundet tillstyrker förslaget.

5. Stat och kommun ska dela på kostnaden för ämnet specialidrott.

Svenska Skidförbundet tillstyrker förslaget.

Kommentar: SSF har en unik situation med sina anläggningar som är kostnadskrävande. Träningsmängden är tidskrävande och behovet av utbildning stor. Det statsbidrag som ska fördelas bör vara tillräckligt stor för att elever ska kunna satsa på sin idrott. En elitsatsande elev kommer lägga mer tid än 400 poäng på sin idrott. Statsbidraget måste täcka upp för den träning som ligger utanför skoltid. Det bör kommunerna få kostnadstäckning för. Rimligen borde statsbidraget differentieras beroende på idrott. Om detta går att reglera så vore vi tacksamma.

6. Elever eller vårdnadshavare ska bekosta den individuella utrustningen, men undantag får medges.

Svenska Skidförbundet tillstyrker förslaget om en avgiftsfri utbildning med undantag för utrustningen. Dock har vi följande kommentarer/frågor:

Hur ska en huvudman kunna bedöma en vårdnadshavares ekonomiska förutsättningar? Vad händer om en vårdnadshavare får ändrade förutsättningar under pågående utbildning? SSF anser att lydelsen och innehållet måste vara mycket tydligare, om den ens ska finnas med.

7. Den som anses ha bäst förutsättningar för utbildningen inom respektive kön ska prioriteras vid urval till utbildningen.

Svenska Skidförbundet tillstyrker förslaget men med följande kommentar: Istället för "Vid urval ska hänsyn tas till den elitnivå som den sökande uppnått i sin ålderskategori i den aktuella specialidrotten" bör det stå "Vid urval ska hänsyn tas till den sökandes idrottsliga ambition, potential och resultat". SSF vill säkerställa att de elever som är fullt behöriga till programmet och de som har bäst förutsättningar att klara utbildningen antas. Vi anser att en elev som antas till den idrottsliga utbildningen samt har behörighet till det program som eleven söker bör få företräde till programmet.

8. Översyn av kursplanerna i Idrott och hälsa specialisering 1 och 2.

Svenska Skidförbundet tillstyrker förslaget att göra det möjligt för ungdomar som inte ryms inom det nya systemet eller som hellre vill kombinera en elitsatsning med utbildning på hemmaplan, att faktiska kunna göra det.

9. Bristen på legitimerade och behöriga lärare gäller även lärare i specialidrott.

SSF tillstyrker förslaget att det behövs fler utbildade lärare i ämnet specialidrott. Vi ser dock att inom just detta ämne skulle en lättnad i systemet underlätta. Bristen bland tränare gällande innehav av lärarlegitimation är stor och det kommer att bli en utmaning att få de "bästa tränarna" till eleverna. Om vi vill ha medaljer på mästerskap och olympiader i framtiden så krävs inte bara en lärarlegitimation utan en spetskompetens inom tränaryrket i aktuell idrott. Vi kan inte förvänta oss att en tränare med en efterfrågad spetskompetens till exempel från annat land än Sverige ska läsa in behörighet som specialidrottslärare för att instruera elever. Viktigt är också att tidigare kunskaper och erfarenheter ska kunna valideras så att fler obehöriga lärare vill och kan bli behöriga och legitimerade.

10. Entreprenadreglerna ändras inte

Svenska Skidförbundet ställer sig bakom förslaget att det bara är i undantagsfall som regeringen tillåter entreprenad. Om det skulle tillåtas så är det viktigt att det finns en borte tidsgräns.

11. Ikraftträdande och behov av övergångsbestämmelser

Svenska Skidförbundet ställer sig bakom förslaget.

Med vänlig hälsning

Katarina Fahlén

Övergripande ansvarig RIG OCH NIU